

סיפור על האדם הקדמון

מאת ח. ג'ן דוד

לחלוטין... כולם דמו זה לזה, ואותם הפחדים רדפום... הם עשו זאת למען בטחונם. אלא שכולם היו שווים ולעולם לא ישתנו" (ע' 148).
הרהורים אלה. ששם המחבר בלב גיבורו שמלפני מיליונים בשנים. ש" אובים כמובן מאוצר ההגות המודרני ביותר, אף על פי כן אין הם צור" מים כלל, באשר מגמתם ברורה ר מוצאת לה חיזוק בהשתלשלות האי" רועים, כפי שבחר המחבר לגוללה לעינינו.

בושם אינו מקבל את הגירסה ה" שגרתית על האדם הפרא. שכל ערך אנושי. במשמעות המודרנית, זר לו. להיפך: "אף על פי שהתגורר במע" רוח ונשא רמחים וגרזני"אבן. הרי תמיד חתר לגילוי משמעותיות חדשות והומרים חדשים. בהיפושיו אחר ה" אדרה כבוד האדם" (ע' 8). הסופר מתייחס אל גיבוריו בכל הכבוד ה" רא" לאבות הגזע. "כל האמונות, המסורות, הרעיונות. המנהגים והחר" קים שלנו — מקורם בחיי אנשים טרום-היסטוריים אלה... שאיפותיהם ותקוותיהם הניחו את היסוד לציביו" ליזציה הראשונה שלנו".

"הגרזן והחץ" הוא סיפורם של בורלא האב. רוראד בנו. ויפו היד" עוני. טזה"לא האכזר וכל שאר מר" עיהם בנייהתאו ואויביהם לבנייהעור. אלה "הזורים" הפולשים לתהום מח" ייתו של השבט, ומציגים אותו לפני בעיה המורה.

זהו סיפור על סופות שלג. רעי" דות אדמה ונהרות קופאים. המשמ" טים את בסיס קיומו של האדם הקד" מון ודוחפים אותו בכוח הדחף הכ" ביר של החיים והקדמה לבקש לו נחלה במרחקים. זהו מאבק אינסופי עם הטבע ועם ה"רוחות" למיניהן. אשר הידעונים הם נציגיהן עלי אד" מות. בכוח המחזוריות הנחרצת של הטבע, נקלעים ציידיו של בושם מ" אזורי הקרח והקרה אל גופים מלב" לבים, משופעים מים, פרי וכל חיה למיניה. בעוברהם תוך כדי כך את השלב הגדול והמכריע מגרזן-זאבן אל החנית והחץ — צעד כביר קדי" מה במצעד המין האנושי.

העיטורים המלווים את הספר לקו" חים מציורי האדם הקדמון האותנ" טיים, כפ' שנשתמרו על כתלי מע" רות קדומות במקומות שונים בער" למ.

שמואל בושם הוא טיים מן המניין ב"אל"על". המהלך את זמנו בין תא" הניהוג של מסוסי "בריטניה" ובין שולחן הכתיבה שבביתו. צירוף זה של טיים וסופר אם כי הוא נדיר למדי, אינו יוצא דופן לחלוטין. ידוע לנו לפחות מקרה אחד דומה, ולא בלתי מוצלח: הסופר הצרפתי סנט" אכסיפרי. שבא אף הוא אל הספרות מאצל הגה המטוס.

בספרו הראשון, "הגרזן והחץ". א" שר הופיע בימים אלה*, לא המריא הטייס בושם אל מרחבי ה" חלל. כי אם אל מרחבי הזמן הרח" קים של ילדות המין האנושי. והו סיפור על האדם הקדום, הטרומ"היס" טורי. השורה עם תקופות הקרה ו" איתני הטבע האימתניים כדי לעצב את גרעין הקידמה האנושות.

אין זה ספר-לימוד באנתרופולוגיה ופרה-היסטוריה. כי אם סיפור כפשו" טו עם גיבורים ודמויות-לוואי. על רקע של גוף בראשיתי והווי קדמון, כפי שעוצב על-ידי אבותינו הרח" קים ביותר.

שמואל בושם הקר היטב את הת" קופה אותה הוא מתאר. ויש להניח כי מבחינה מדעית נאמן הוא למסק" נות האחרונות של המדע הפרה-היס" טורי. במידה שהגיע מדע זה למסק" נות סופיות, לאור התיעוד המועט שנשאר בידינו מתקופה רחוקה י"ו. אך הוא לא הסתפק בתאור עובדתו בלבד. ש. בושם מתחקה גם אחר מג" מות היסוד שפעלו בקרב שבטי הא" דם הקדמון. מתוך נסיון לחשוף את הדיאלקטיקה שבשורש קיומו והתפת" חותו.

הנה אחת הדילמות של בורלא. גיבורו של הסיפור: "הוא ניסה ל" היאחזו בערכים הישנים, אשר למע" גם עמל ולמענם נלחם. כל ימיו נתן את אונו לבניין השבט, עד כי עש" הו ארגון רב-כוח. שבו כל צייד. אשה וילד מוגנים מפני הסכנה. אך מבנה זה שהקים הפך גם למכשול להת" קדמותם הנוספת. שכן הוא קשרם ב" עבותות-ברזל אל הוקיו הבלתי-גמי" שים. הייהם היו תלויים תלות גמורה בחסדי הטבע, השבט ומשפחת הש" בטים אשר סביבם, אך דבר זה נול מהם את עצמיותם, עשאים כפופים

* הוצאת ספרית פועלים/נעורים. 1960. הירגם מכתבי-יד: ע. שמיר.